

Norge i svart, hvitt og grått

Fafokonferansen 2015

Permanent
midlertidighet

Risikofaktorer

Risikobransjer

Uteliv: Over 70 prosent av besøkene fra Arbeidstilsynet førte til reaksjoner (perioden 2009-2012)

Kilde: Arbeidsforhold i utelivsbransjen. Fafo-rapport 2014:02

Transport:

- 8 av 10 yrkessjåfører forventer tøffere arbeidsvilkår.
- 9 av 10 arbeidsgivere vil ha tiltak for å øke seriøsiteten.

Kilde: Norsk transport – veien videre. Fafo-rapport 2014:03

Renhold: Korte kontrakter med ensidig press på pris skyver de seriøse aktørene ut av markedet.

Kilde: Vil tiltakene virke? Status i renholdsbransjen 2012. Fafo-rapport 2012:59

Bemanning: Lange arbeidsdager, ingen lønn mellom oppdrag, innleie istedenfor å ansette fast.

Kilder: Bemanningsbransjens gråsoner. Fafo-rapport 2013:20, Utleie av arbeidskraft 2011, Fafo-rapport 2011:33.

Et tapt privatmarked i bygg?

- Organiserte bedrifter taper i konkurransen
- Malerbransjen: 40 prosent har opplevd lavere omsetning de siste fem årene

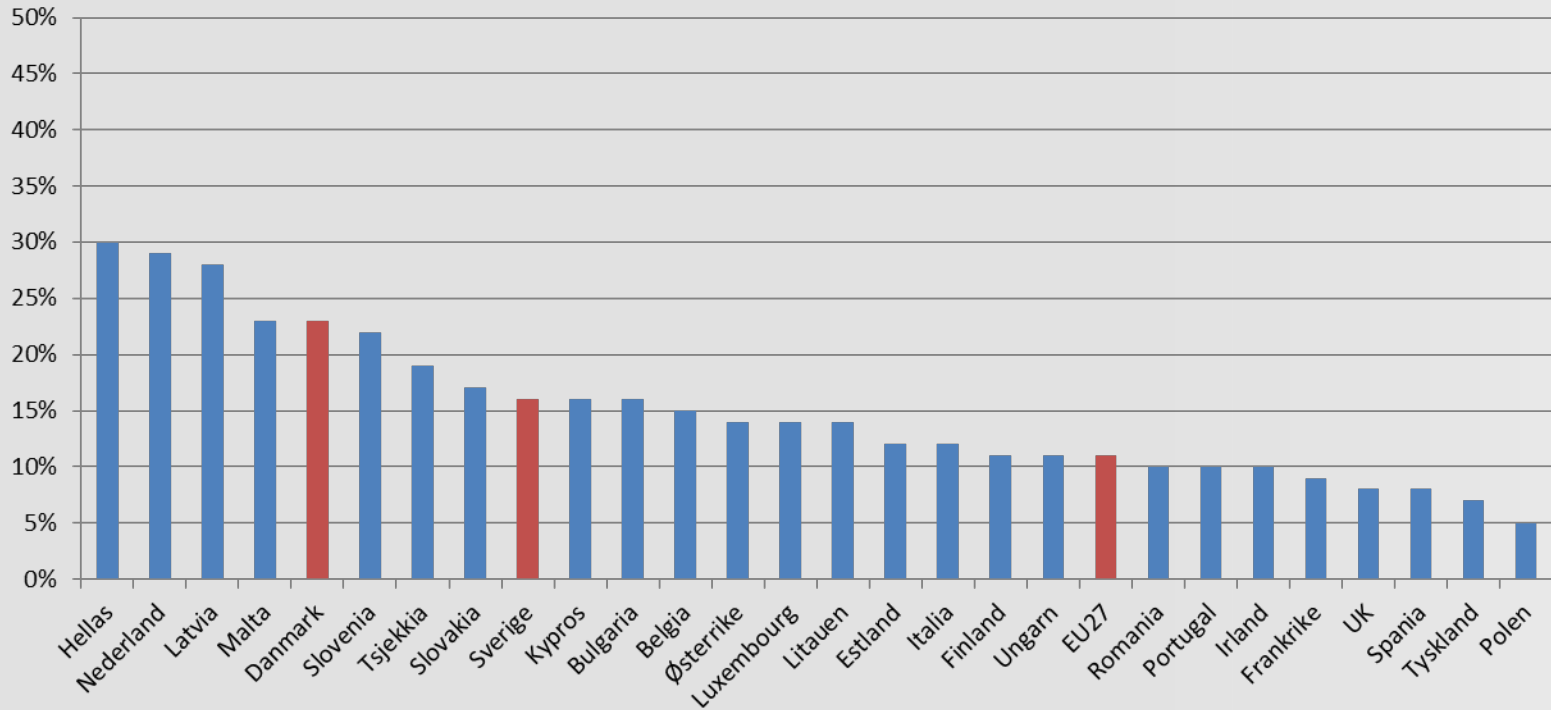
Kilde: Privatmarkedet i byggenæringen. Usynlig arbeidsmarked i de tusen hjem. Fafo-rapport 2014:14

1 av 10 husholdninger kjøper svart

Kilde: Respons analyse for Fafo, august 2015

Kjøp av svarte tjenester blant innbyggere i EU-land (siste år)

Kilde: EU-kommisjonen 2013

Stor toleranse for svart arbeid

«Alle gjør det jo.»

«Man vet jo det ikke er bra, men er jo ikke det verste man kan gjøre heller.»

«Kan jo tenke på det som en slags nødhjelp til Polen.»

Kilde: Privatmarkedet i byggenæringen. Usynlig arbeidsmarked i de tusen hjem. Fafo-rapport 2014:14